

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA LOKALHISTORIEN

UDGIVET AF LOKALHISTORISK SELSKAB FOR BRØNSHØJ, HUSUM OG UTTERSLEV

Det kan godt være, at Onkel Bill kommer fra New York, men filmen foregår i vores lokalområde. Det er der adskillige andre film, der også gør.

NYT FRA LOKALHISTORIEN udkommer fire gange om året. Eftertryk er tilladt efter aftale og med kildeangivelse. Bladet modtager meget gerne indlæg fra medlemmerne, men redaktionen påtager sig intet ansvar, hverken for indhold eller for korrektur.
Redaktion: Thomas Viggo Pedersen (ansvarsh.).

Indhold

Omkring Emdrup Sø og Lundehuset	side 3
Film locations	side 7
Atelierhusene ved Grønnemose Allé	side 15
Spørgehjørnet	side 18
Gamle annoncer	side 18
Selskabets listepriiser	side 19
Møder	side 22
Generalforsamling	side 23
Adresseliste	side 24

Svend Ole Nielsen har været i arkiverne og fortsætter her sin beskrivelse fra sidste nummer af vandløbet nord om Emdrup i gammel tid og den kunstige Emdrup Sø. Ægte lokalhistorie!

Helge Baun Sørensen har derimod været i biffen og set, hvordan filmma-gerne har foretrukket Bellahøj frem for New York og Brønshøj i stedet for Hollywood.

Kunstnerhusene har ligget i over halvfjerds år på Grønnemose Allé, men er stadigvæk et unikt byggeri.

– Sådan kommer vi vidt omkring – men glem ikke generalforsamlingen, hvor vi også skal se på gamle avisbilleder fra området. Det skal nok blive hyggeligt.

OMKRING EMDRUP SØ OG LUNDEHUSET

I 1500 OG 1600 TALLET

af Svend Ole Nielsen

Emdrup Sø er en kunstig anlagt sø. Hvor søen ligger og har ligget i århundreder, var der oprindeligt en bæk. Allerede i middelalderen brugte man bækkens vand til en opstemning for at kunne drive en mølle, som senest var i drift i 1370. Dengang var den tidligere bæks naturlige afløb ud i Øresund blevet afskåret. Ved søens opdæmning blev der samtidig gravet en kunstig forbindelse fra Emdrup søs sydøstlige hjørne til Lersøen. Overløbet fra søen ses endnu hvor Lundehusvej udmunder i Lyngbyvej. Det var også fra dette sydøstlige hjørne, at det såkaldte pumpevand senere ledtes ind til København via Lygteåen, Ladegårdsåen og Søerne.

Senere i 1500-tallet blev søen opstemmet til den nuværende kote, ca. 15 m. Og den høje beliggenhed udnyttedes i København i 1570 ved at anlægge trykledninger ind til byen til forsyning af de tre offentlige springbrønde på Gammeltorv, Amagertorv og Højbro. Trykledningerne kaldte man springvand, fordi vandet ved sit eget tryk kunne løbe i en stadig strøm ud af en tud. Ledningerne blev gjort af udborede træstammer.

I den hastigt voksende hovedstad blev behovet for fersk vand efterhånden øget, og Christian 4. besluttede en tilførsel af springvand til København. I 1615–16 og igen i 1622 lod kongen lægge en ledning fra Emdrup Sø til det nybyggede Rosenborg Slot. Til den første ledning brugtes i alt 925 træender og til den anden i alt 1311. Fra dette springvand ved Rosenborg fik flere gårde i byen i tidens løb indlagt vand.

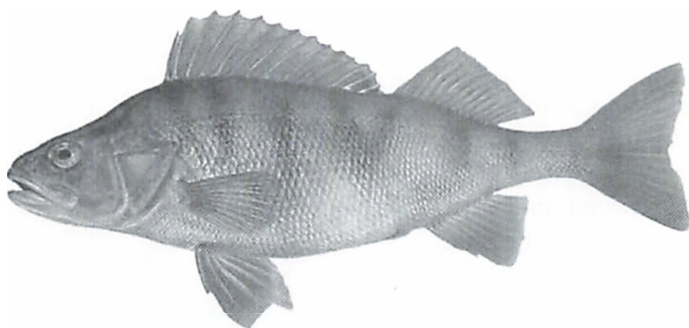
I 1626 fik universitetet og en del private omkring Nørregade, i alt 50, koncession på en privat ledning fra Emdrup sø. Et selskab, der senere kaldtes Nørre Springvandkompagni. I de følgende årtier dannedes adskillige kompagnier af københavnske borgere med henblik på at anlægge render, der kunne tilføre deres lokalområde springvand. Et par eksempler: 19. maj 1637 gav kongen 60 interessenter i

Gademusikant og vandpost
Tegning af Fritz Jürgensen

Helliggeist og S. Nicolai sogne ret til at lede vand ind fra Emdrup Sø og renderne skulle lægges gennem volden ved Østerport. Interessenterne bestod af nogle af Danmarks riges råd og adelskabet, samt en del borgere. 23. maj 1642 tillod kongen 30 borgere - i spidsen for hvilke var byskriver Søren Kristensen And - at lægge render fra Emdrup sø gennem Nørreport. Da de fleste af interessenter var bryggere og boede omkring Rosengården kaldtes selskabet Bryggernes og Rosengårds Kompagni.

I 1620–21 blev Emdrup Sø stærkt udbygget, efter at slusen i 1619 var blevet istandsat. Hele sommeren 1620 og foråret 1621 arbejdede tømrere derude, og store mængder af tømmer kørtes dertil. 1622 skriver kongen til kansleren, at en pumpe i Emdrup Dam, dvs. den kunstigt opstemmede sø var dårligt udført og de tømmermænd, der havde bygget den, skulle selv betale for reparationen. Pumpen har muligvis også været anvendt til de fiskedamme, der da lå ved søen.

Fra ca. 1620–30 foregik en stadig sikring af Emdrup sø som vandreservoir. I 1624 var der således blevet bygget et bolværk og 1627 var der opsat at 275 alen langt plankeværk på dæmningen ved vejen, hvor tømrmester Søren Jensen 1630 opsatte et nyt bolværk beklædt med såkaldte deller (planker). Samme år fra 15. marts til 11. december arbejdede 8–10 mand under tømrmester Jørgen Rasmussen bl.a. ”paa Bolværk af ny langs igennem begge Fiskeparkerne udi Emdruplund ved Søen tvende Dæmninger i samme Parker og en Sluse.” Der byggedes i alt bolværk på 330 alens længde.

I 1632 afsluttedes endeligt arbejdet med forfærdigelse af to broer, sandsynligvis en til Emdrup by og en på kongevejen. Hvad angår vedligeholdelsen af søens dæmninger og bolværker osv. har kongen vel nok stået for og betalt for reparationerne de første årtier, men staden måtte efterhånden deltage i vedligeholdelsen af dæmninger og bolværkerne. I foråret 1647 fik borgmester og råd pålæg om straks at udbedre dæmningen langs Kongevejen ved Emdrup Sø ”med tømmerbeklædning og andet, som dertil hører.” Der gøres i pålægget opmærksom på, at det skulle foretages, for at der ikke skulle opstå brud på diget, og at det i høj grad

vedkom byen. Københavns borgmester og råd fik et nogenlunde enslydende brev 2. maj 1649, hvor det bliver dem pålagt, at lade dæmningen ved Emdrup Sø reparere og vedligeholde, som det tidligere var sket.

Svenskernes belejring af København 1658–60 medførte meget store ødelæggelser, hvor bl.a. sluser blev ødelagt. Det skete ved både Utterslev Mose og ved Gentofte Sø, der jo begge ledte vand ind i Emdrup sø. Diger og dæmninger må også være blevet gennembrudte ved Emdrup Sø, da den var helt tør efter at svenskerne havde forladt området. I 1663 istandsattes bolværket ved Emdrup Sø og 1667 ofredes 70 Sldl.)¹⁾ på det; men Københavns andel af beløbet var da kun en femtedel.

Ved de store vandbygningsarbejder omkring 1620 markeredes søens betydning for fiskeriet ved anlæggelse af to fiskedamme ved søen og opførelsen af Lunde-huset, ved søens sydøstlige bred. Den 28. september 1618 får en del murere og kalkslagere betaling ”for Arbejde paa det Hus ved Emdrup Søe.” Da de 11. oktober får de sidste penge kaldtes det ”det nye Vagthus ved Emdrup.” Det sproglige udtryk antyder stærkt, at der var tale om et nyt hus og ikke blot en fornyelse af huset. Den første person, der nævnes som boende i huset er Anders Hansen, også nævnt som Anders Skotte, og det var i 1625. Han var i 1628 tilsyneladende blevet overfaldet af en bonde i Emdrup, og der førtes retssag herom ved herredstinget. Omkring årsskiftet 1629-1630 var huset blevet overladt til fuglefængereren Adam Nielsen. Af lensmanden modtager han i 1631 både hampefrø og to høns ”til Fuglefængeriets Fornødenhed og Falkehuset i Emdruplund.”

I 1637 nævnes det atter at Adam Nielsen fik hampefrø af lensmanden, men samme år bliver han efterfulgt af fuglefængereren Hans Günther fra Oldenburg. Han døde imidlertid i 1640 og bliver samme år efterfulgt af sin søn Anthon Günther. Kongen meddeler 19. maj 1640, at han må overtage huset efter sin far, og at han skal fange fugle, når tid er, og når kongen er til stede, skal han skaffe dem til kongens køkken. Når kongen ikke er til stede, må de der fanges sælges til andre.

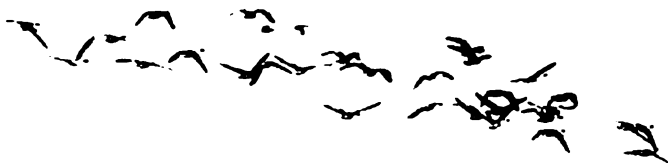
Huset ved Emdrup Sø kaldtes i mange år ”Fuglefængerhuset.” Men det har formentlig væsentligst været opretholdt for vejens og fiskeriets skyld. Noget som fuglefængereren i øvrigt også passede. Som en anden beboer i huset, Anders Hansen, havde også Anthon Günther også skærmydsler med bønder fra Emdrup. I tingbogen for maj 1645 nævnes det, at han var blevet overfaldet af

nogle Emdrupbønder, muligvis fordi han ikke ville lukke vand ud af søen.

Selvom fuglefængerens primære opgave var at overvåge tilstanden for kongevejen til Frederiksborg og fiskeriet ved Emdrup Sø, så var han jo altså også kongens fuglefænger. Ved Anthon Günthers bestilling som fuglefænger i 1650 bliver det ham tilladt, at bruge alle de redskaber, som må bruges af fuglefængere til at gøre fangst i Kronborg, Frederiksborg og Københavns len. Han skal gøre sit yderste for at skaffe kongens køkken flest mulige fugle, når kongen befinder sig på København og Frederiksborg slot. Når han skal føre fugle til hofholdningen eller transportere sine redskaber, skal sognefogederne skaffe ham heste og vogn med kort varsel. Han skal have fri bolig i Emdrup, hvor han også skal have agt på kongens vej og det derved liggende fiskevand. I provianthuset skal han have udleveret en bådsmandskost, og derudover skal hofmarskallen, når fuglefængereren er i gang med at skaffe kongens køkken fugle, lade køkkenskriveren betale ham 50 kurantdaler^{**)} årligt.

*) Sldl. = Slettedaler. Mens 1 rigsdaler var 6 mark, var 1 slettedaler kun 4 mark

**) Kurantdaler = daler med mindre sølvindhold

En lidt senere tids kurantdaler med billede af Christian den Syvende

FILM LOCATIONS

STEDER I LOKALOMRÅDET, HVOR FILM ER INDSPILLET GENNEM TIDERNE
af Helge Baun Sørensen

BELLAHØJHUSENE

Bellahøjhusene har ligget på toppen med udsigt ind over København i mere end 50 år og udstråler stadig en ungdommelighed som mange bygværker kan misunde dem.

Da de skød op midt i 1950'erne var de det sidste nye, tegnet af Tage Nielsen og Mogens Irming med udgangspunkt i Le Corbusiers teorier om koncentreret bebyggelse med højhuse, sådan at landskabet blev bebygget mindst muligt og man inde imellem fik store grønne og attraktive områder. Fra starten blev de kaldt *havregrødshusene*, fordi huslejen var så høj at der ikke ville være råd til ordentlig mad, mange troede aldrig de ville blive beboet, da huslejen i 1956 var 400 kr. mdl. Det var billigst at bo i stuen, dyrest at bo i penthouselejligheden. Det var langt overvejende middelklassen der flyttede ind og gennem årene har politikere, borgmestre og skuespillere haft bopæl der, blandt de kendteste er Preben Neergård og Poul Reichhardt.

Som scene for filmoptagelser har Bellahøjhusene været flittigt brugt gennem tiderne.

Det var på Rundetårn 1955

Dirch Passer og Ove Sprøge i hopla som de to musikere, der optræder på restaurant *Rundetårn* med bl.a. sangen *Will You Give Me Love*, som simultanoversættes til *Vil du gi mig lov*. I filmen medvirker osse en veloplagt Kjeld Petersen som landsretssagfører Viggo Hartsen, som kørende i sin flotte Chevrolet op ad Strandvejen synger *Bilen og jeg*. Han er en mand med en solid advokatindtægt og bor naturligvis standsmæssigt med udsigt over storbyen i en lejlighed i Bellahøjhusene. Hans kone hedder Kirsten, spillet af den yppige Bodil Steen, som udmærker sig ved at være jaloux det meste af filmen, helt uden grund. Hun tror nemlig hendes mand fjaser med to unge piger, men han prøver blot at hjælpe dem med at genfinde en stjålet præmieobligation.

Bellahøjhusene var helt nye i denne film og fremstod som det mest eksklusive og moderne sted man overhovedet kunne bo, i samme vægtklasse som Oscar Pedersens hotel *Kystens Perle* på Strandvejen i Snekkersten.

Verdens rigeste pige 1958

Calypsoparret Nina og Frederik var stjernerne i farvefilmen, hvor Gunnar Lauring spiller en bralrende oberst og Asbjørn Andersen hendes rige oliemillionærfar, der ikke tåler at hun rejser rundt med en musiker. Højdepunktet er sangen *Lad os flyve til en stjerne*. Instruktion: Lau Lauritzen

Onkel Bill fra New York 1959

Hans Høy (Dirch Passer) er gift med Helle Virkner og bor i Bellahøjhusene. De får uventet besøg af forretningsforbindelsen fra Amerika, Emil Hass Christensen, netop da Helle Virkner er flyttet hjemmefra efter et skænderi. For at dække over pinligheden optræder Ove Sprogøe forklædt som hjemmegående husmor. Ulla Lock medvirker, og Peer Guldbrandsen instruerede folkekomedien.

KYS TIL HØJRE OG VENSTRE

Instruktion OLE ROOS

BIRGITTE PRICE PETER BONKE POUL REICHHARDT
JENS ØSTERHOLM HELLE HERTZ YVONNE INGDAL
OVE SPROGØE VIGGA BRO PAUL HAGEN

PRODUKTION
LATERNA FILM

***Kys til højre og venstre* 1969**

Moderne kærlighedsfilm med Peter Bonke og Birgitte Price i hovedrollerne, efter Jens Gielstrups roman. Instruktion: Ole Roos.

Skytten 1977

Dansk politisk thriller med Jens Okking i hovedrollen og med A-kraft som emne for voldsomme og dramatiske scener. ”Det kan blive nødvendigt at ofre menneskeliv for at redde menneskeliv,” udtaler journalisten Niels Winther (Peter Steen) i et TV-program og det er hvad Skytten har tænkt sig at praktisere. Jens Okking bor i Ved Bellahøj 23 B, - det siges udtrykkeligt i filmen - man ser ham gå rundt i lejligheden, sidde og indtale beskeder på kassettebåndoptager med den flotte udsigt over København, vi er på trappen med glasvinduene og vi ser ham cykle afsted mellem punkthusene forbi politiet, som endnu ikke ved, at han er den eftersøgte. En film med meget Bellahøj ude som inde.

Instruktion: Tom Hedegård Manus: Anders Bodelsen og Franz Ernst.

Ida, Erik, Søs og Palle: Anne Louise Hassing, Ken Vedsegaard, Maibrith Særrens og Anders W. Bertelsen

Kroniken

I den populære TV-serie om radiofirmaet Bella hedder direktøren Kaj Holger. Han har problemer med sin lidt for moderne søn og har svært ved at følge med den tekniske udvikling, der sker i Amerika. Her møder vi Palle From spillet af Anders W. Berthelsen, en ægte idealistisk socialdemokrat som de fandtes i 1950'erne og med en god stilling i Arbejdernes Landsbank. Han bor med sin kone Søs (Maibrith Særrens) i en lejlighed i Bellahøj husene.

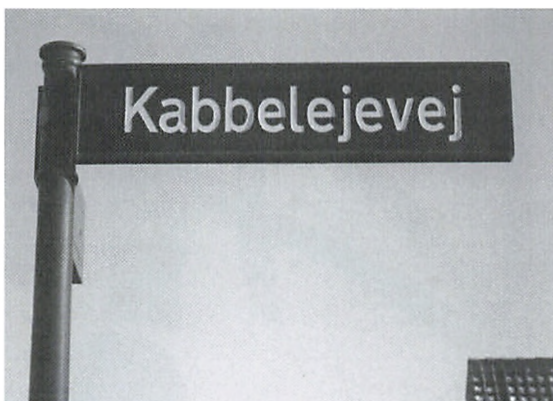

BELLAHØJ POLITISTATION

Anna Pihl

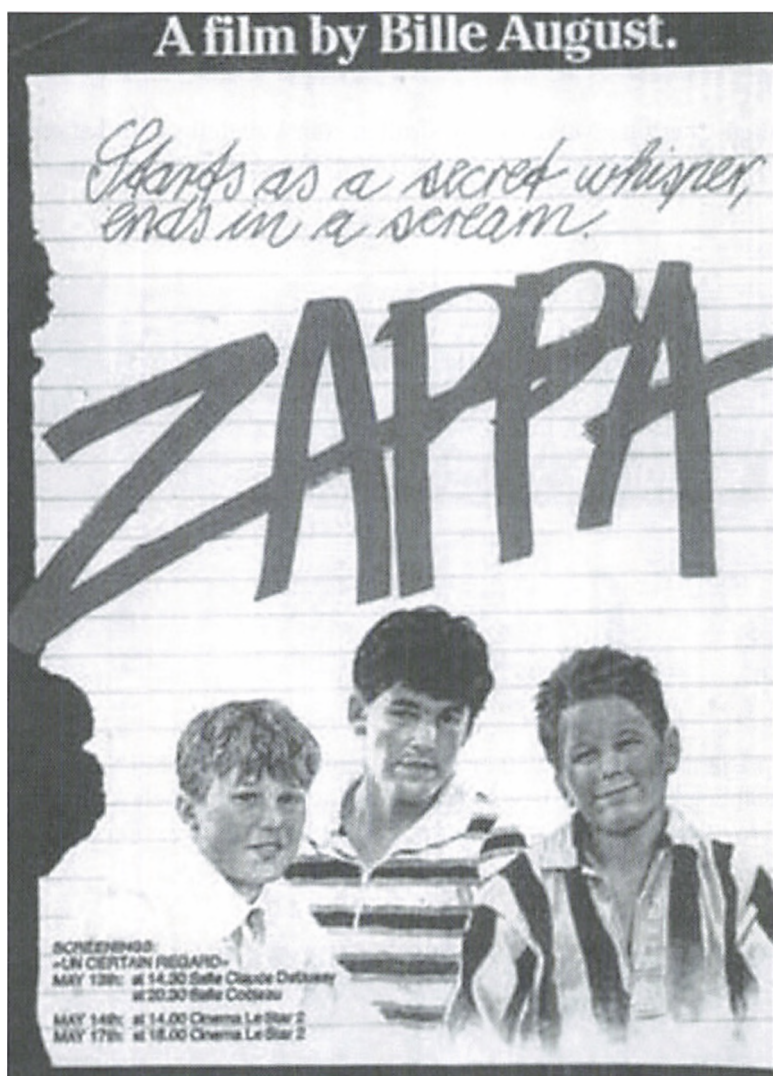
TV-serie med Charlotte Munck i hovedrollen som kvindelig politibetjent på Bellahøj Politistation. Sendt på TV2 i årene 2006-2008 med 3 sæsoner på hver 10 afsnit.

BRØNSHØJ

Forfatteren Bjørn Reuter f 1950 er født og opvokset i Brønshøj. Han boede som dreng på Kabellejevej 28 B 1 tv., gik på Brønshøj skole, og hele kvarteret er bagtæppe i flere af hans populære romaner *Zappa*, 1977, *Busters Verden* 1978, *Når snerlen blomstrer* 1983 og *Månen over Bella Bio* 1988.

Zappa 1983

Bille August har filmatiseret romanen fra 1977, som foregår i forfatterens Brønshøj. Drengestreger der både er uskyldige og alvorlige fylder filmen, hvor den ondsksfulde Sten (Peter Reichhardt) med de følelseskolde forældre imponerer den bløde Bjørn (Adam Tønsberg), mens den glade Mulle (Morten Hoff) fra arbejderhjemmet klarer det meste med en sjov bemærkning og frisk overskud. Alle udendørsoptagelser er foretaget i Brønshøj, på villavejene i kvarteret og i Utterslev Mose.

Filmen begynder ved Gartnerhjemmet på Præstegårds Allé. Mulle og hans forældre bor i en lejlighed som i virkelighedens verden er Kabbelejevej 28, Bjarne Reuters barndomshjem, så der er tilstræbt høj grad af autencitet. Mulle lapper cykel udenfor ejendommen og Jens Okking, hans far, går både ud og ind ad hoveddøren. Drengene går på Brønshøj skole, hvis røde bygninger er meget tydelige i flere scener, dertil cykelskuret og gården. Den årlige Præstegårdshavefest med folkeliv og boder er optaget ved Fix' baner og med LK's klubhus som baggrund, dvs på Brønshøj Kirkevej. Det ubehagelige røveri mod den tunghøre købmand foregår på hjørnet af Horsebakken og Nebbegårdsbakken. Sten bor i et dystert hus, som kan genkendes som Heinr Jessens Renseri på Brønshøjholms Allé 41. Vi møder hans mor, Solbjørg Højfeldt, som tager højfjeldssol og er ligeglad med, hvad hendes søn og hans venner går omkring og laver. Den lidt uhyggelige fabriksbygning er i dag revet ned.

Drengene laver røveri mod slikdamen i det røde hus nede i mosen på hjørnet af Brønshøj Kirkevej og Pilesvinget. I 1961, hvor filmen foregår, stod der rent faktisk et ishus om sommeren, hvor man bl.a. kunne købe Nuggi Nuggi og sherbet is.

Bjørn og hans søde kæreste går en tur på Brønshøj Kirkegård og hun slår op med ham og cykler bort langs med kirkegårdsmuren. Der spilles fodbold i Utterslev Mose og Mulle går omkring i en gul/sort Brønshøj trøje med nummer 6 på ryggen.

Er man kender af Brønshøjs lokaliteter er filmen *Zappa* en virkelig perle, udover at det er en fremragende film, der virkelig holder niveauet ved gensyn.

***Busters Verden* 1984**

Populær børnefilm med Buster Oregon Mortensen i hovedrollen, drengen der klarer alle problemer ved at trylle, bruge sin fantasi og besidder en sund trods mod autoriteter.

Ligesom Zappa foregår filmen i forfatteren Bjarner Reuters barndomskvarter omkring Præstegårds Allé, Klintevej og andre sideveje til Frederikssundsvej.

BRØNSHØJ TORV

Ved Kongelunden 1953

Dansk sommerfilm uden meget handling, men masser af charme og et par ufor-glemmelige sange, Ib Schønberg med *Hvad er så skønt som den danske sommer* og duetten på bænken på Brønshøj Torv *Der kommer altid en sporvogn og en pi-ge til* med Ove Sprogøe og Dirch Passer som vognstyrer og konduktør på linje 8.

Dirch Passer og Ove Sprogøe synger *Der kommer altid en sporvogn og en pige til*

I forbindelse med optagelserne stimlede hundreder af mennesker sammen på Brønshøj Torv, da de to populære skuespillere satte sig på bænken uden for trafikmestervagten og gav sig til at synge duet. Første gang gik optagelserne fint, men da filmen bagefter skulle fremkaldes skete der et teknisk uheld så filmen blev spoleret. Optagelser til 4.000 kr. måtte gøres om igen og det havde de lokale fans bestemt ikke noget imod. .

Det røde trafikhus, det grønne anlæg og bænken hvor de sad, er i dag historie, men kan altså genses i sort-hvid i den hyggelige film.

BRØNSHØJ KIRKE

Min Søsters Børn på Bryllupsrejse 1967

Erik Lund (Axel Strøbye) og hans kone Else (Birgit Sadolin) bliver gift i Brønshøj kirke; under vielsen får Pusles mor, Jeanne Darville véer og må bringes til en fødeklinik. Filmen foregår iverigt med og i en campingvogn i Østrig og omkring Salzburg.

- - -

Kender du til steder i vores område, Brønshøj, Husum, Utterslev, Bispebjerg, Emdrup, Nordvest, hvor der er indspillet film, vil vi meget gerne høre om det i redaktionen.

ATELIERHUSENE VED UTTERSLEV MOSE

af arkitekt **Viggo Møller-Jensen**

I min Akademitid spiste jeg tit i kælderen på Charlottenborg ved ”maler og billedhuggerbordet” og kom til at kende mange af billedkunstnerne – deriblandt min kone, som var en af malerpigerne. Sammen med de to billedhuggere Povl Søndergaard og Johan Galster, skitserede jeg på papirservietterne forslag til et atelier med ovenlys tilknyttet en lille familiebolig. Sådan noget, måtte da kunne bygges som socialt boligbyggeri. Så var det sagen at finde et boligselskab og en velegnet byggegrund. Jeg gik op på Rådhuset og spurgte om en grund. Ingeniør Poul Vedel hos Stadsingeniøren (som senere selv blev Stadsingeniør) nævnte, at der ved Utterslev Mose blev gennemført en ny vej gennem et gartneri tilhørende torveinspektør Rannov – grønttorvet.

Vi tog ud og blev klar over, at det var stedet. Så tegnede jeg en bebyggelsesskitse med 3 rækker små kædehuse med 7 i hver række på denne grund – gik op i Foreningen Socialt Boligbyggeri til direktør Rasmus Nielsen, som syntes, at det så spændende ud – men var temmelig umuligt at gennemføre. Men kontakten var sluttet. Vi skaffede en liste med ca. 30 interesserede blandt aktive malere og billedhuggere, som mulige lejere. Vi havde det held, at arkitekt-professoren Ivar Bentsen sad i boligforeningens bestyrelse og varmt støttede forslaget. Og Jørgen Sindballe, som var fuldmægtig i foreningen, holdt os underrettede om sagens forløb og muligheder. Så det blev i slutningen af 1941 til et færdigt projekt til indsendelse om materialebevilling og byggetilladelse – Vi var jo midt i besættelsestiden med store vanskeligheder for byggeriet.

Prisindhentning fra 3 håndværksfirmaer i murer, tømrer, snedker og VVS – fagene. Licitation og igangsætning i 42 og færdiggørelse og indflytning i 1943. Det blev fra starten besluttet at have 3 størrelser på husene dog med næsten samme atelierstørrelse, men i den ene række med sidelys i ateliererne, bedst egnet for billedhuggere. Billigst muligt udførelse med vandskurede facademure bølgeeternit – tage – som i øvrigt var erstatningspladen Sembrit. Der måtte for en fjerdedel af husene rammes funderingspæle af beton i mosegrunden. Man drøftede fælles centralvarmeanlæg, som ville koste 3500 pr. hus – men måtte selvfølgelig nøjes med kakkelovne til hver sine skorstene – 700 kr. pr. hus. Jeg husker, at håndværkerudgiften pr. hus var ca. 27000 for A – husene, 23000 for B – husene og 19000 for C – husene (disse priser må vel i dag ganges med 15 – 20).

Jeg husker, at byggepladsen en dag blev besat af en gruppe tyske soldater i stålhelme, som øvede sig i at skyde ud i mosen, og at jeg måtte holde på håndværkerne med en kasse bajere (50 stk. 15 kr.), indtil øvelsen var overstået – men ellers gik alt fredeligt og godt.

Ved planlægningen var det vigtigt at skaffe en lille udeplads ved atelieret og et materialeskur i forbindelse hermed. Det blev for de 2 rækker til en forskydning mellem atelier og bolig og deraf følgende også til en udeplads til haven, mens de

små huse fik en sideforskydning med skrå indgangsplads og balkon mod dammen.

Udførelsen af de bræddeklædte overetager mellem de lyse underfacader og de lyse tage gav husene den lidt karske landlighed, som passer til moselandskabet.

Jeg husker at mine studerende på Akademiet – hvor jeg netop i 41 var begyndt som lærer – kaldte husene for Bæverhytterne og mig, der jo kørte på min røde Nimbus iført pelskavaj- for Bæverjægeren.

Og det er så nu et halvt århundrede siden.

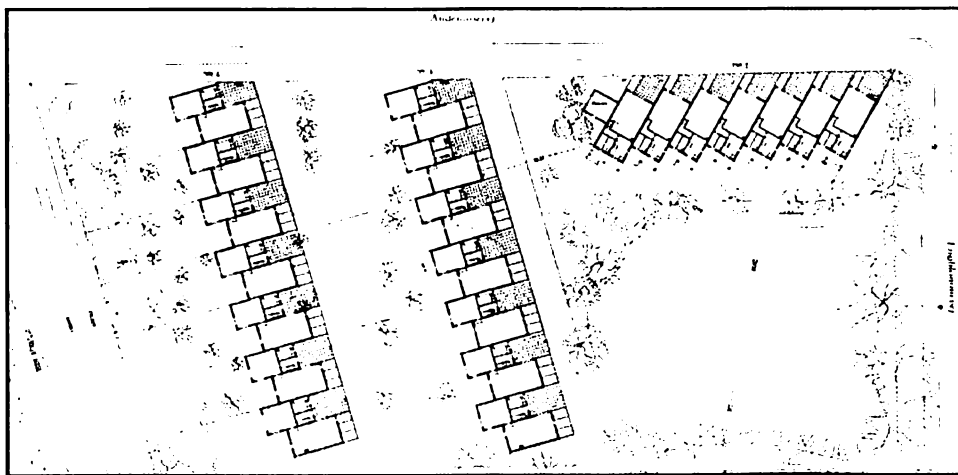
Viggo Møller Jensen

November 1992

- - -

Viggo Møller-Jensen var dansk arkitekt, der døde i 2003, 96 år gammel.

I sit lange liv nåede han at sætte sit præg på dansk arkitektur, dels ved at udtænke de her omtalte Atelierhuse ved Utterslev Mose, dels ved at projektere flere skoler i Grønland, Københavns Dag- og Aftenseminarium i Skovlunde og kursuscentret Klinten ved Rødvig Havn. I vores område har han også været med til at bygge Dommerparken (Hovmestervej/Frimestervej). Han var desuden professor ved Kunstakademiets Arkitektskole og var sammen med kollegaen Tyge Arnfred manden bag den dengang legendariske tegnestue *Fællestegnestuen*. Viggo Møller-Jensen var søn af en arkitekt og modtog mange priser.

**Atelierhuse, plan
øverst Grønnemose Allé (her kaldet Andemosevej), til højre Engblommevej**

SPØRGEHJØRNET ved Christian Kirkeby

Kære Christian Kirkeby

Håber jeg nok engang må trække på din viden omkring NV.

Højbrink på Nøjsomhedsvej og *Lille Eje*. Ved du hvilke type ejendomme der var tale om. Vi er tilbage omkring århundrede skiftet.

Med venlig hilsen, Peter Pedersen

Kære Petersen Pedersen

Det må jeg beklage. Det siger mig ikke noget. Vi ved, at der oppe ved gadekæret var et "københavnnerhus" kaldet *Normandiet* foruden Sognerådskontoret, som lå nede ved Frederikssundsvej. Efter min vurdering kan der højst være tale "arbejderboliger" enten for landarbejdere eller til de begyndende virksomheder, der kommer i området. Med andre ord ret anonyme boliger.

Hilsen, Christian Kirkeby

DEN DANSKE
LANDMANDSBANK

BRØNSHØJ AFDELING
Frederikssundsvej 177
Telefon: *Bella 2100.

Lidt hyggelige adnancer (hvorfor hedder det ikke det?) for banker på Frederikssundsvej, de er fra 1949. De vækker minder om bankbøger og flødeis nu med fløde.

Helge Baun Sørensen

Husk til alle Fester

SØHOLM FLØDE IS

Bella 4500

SELSKABETS LISTEPRISER

PRIS- OG BESTILLINGSLISTE TIL HISTORISKE NOTATER

FRA 14. JUNI 2010

© forfatterne og Selskabet:

Bogudgivelserne i A5-format på nær en:

NR. 7A: MØNTENS HISTORIE, 1999 af Christian Kirkeby – 14 sider, 30 kr. – vægt 60 g

Det af de byfornyelsesplaner, som kommune og beboerne ved deres beboerpræsentation blev enige om at gennemføres. Forfatteren var politisk med til af få planen gennemført i Borgerrepræsentationen. Den indebar lejlighedssammenlægninger, friarealomlægninger, nye køkkener og badeværelser. Denne byfornyelsesgennemførelse foregik over flere etaper af denne "nedslidte" kommunale ejendom med 8 blokke beliggende i Nordvestkvarteret/Utterslev mellem Møntmestervej og Rentemestervej oppe mod Utterslev Torv. Kompendiet er skrevet lige efter at byfornyelsen var afsluttet og indeholder billeder fra efter byfornyelsen.

NR. 8: UTTERSLEV - FRA LANDBY TIL ÅNDEHUL I STORBYEN - maj 1999, af Christian Kirkeby, 32 sider i A5-format, pris 30, - kr. - vægt 75 g.

NR. 9A: KLOKKERGAARDENS 1939-1999, af Bent Holm og Kurt Overaa 1999, 24 sider, - pris 30 kr. – vægt 110 g

Der er 3 hovedafsnit, nemlig Utterslev bydelskvarter i bydelen Bispebjerg-Nordvest, hvor historien fortælles fra landsbyens dannelse til nutiden med nutiden termer, som gør det til sjov fortælling. – Det andet afsnit er ejendommens historie med mangfoldige citater fra ejendommens lejerblad, som giver et godt indblik i beboerkulturen i perioden. – Det tredje hovedafsnit er skrevet af FSB's havearkitekt, der fortæller om anlæggelsen af ejendommens haveanlæg ved den verdensberømte landskabsarkitekt C. Th. Sørensen, som var havearkitekt på alle de almene boligselskabers friarealer i Københavns yderdistrikter; afsnittet fortæller om karrierne med lukkede gårde frem til blokbebyggelserne. Notatet er illustreret med farvefoto. Ejendommens historie kan også læses i Historisk Notat 23 om "Bispebjergkvarteret, - der blev en del af Nordvestkvarteret". Her også om Lejerbevælgelsen i bydelen.

NR. 10: FRA UTTERSLEV MARK TIL NORDVESTKVARTERET - ny ajourført udgave fra 2002 af Christian Kirkeby, - 56 sider, A5-format, pris 50, - kr., vægt 120 g.

NR. 12: FRA BISKOP ABSALON TIL INDLEMMELSEN I KØBENHAVNS KOMMUNE I 1901, BRØNSHØJ SOGNS 5 LANDSBYER GENNEM 1000 år. - december 2000 – af Svend Olsen, 112 sider, A5-format. - pris 50, - kr., vægt 230,- g.

NR. 13: ERINDRINGSSAMTALER FRA UTTERSLEV, - august 2000, ved Svend Olen & Niels Nielsen, 47 sider, A5-format, pris 50, - kr. vægt 110 g.

Nr. 23: BISPEBJERGKVARTERET, HVOR DET MESTE BLEV EN DEL AF NORDVESTKVARTERET, - 2003, af Christian Kirkeby, 80 sider, A5-format, **pris 70, - kr.**, vægt 160 g.

Nr. 24: KJØBENHAVNS LANDBEFÆSTNING OG ESTRUP GENDARMER, - 2004, af Christian Kirkeby og Svend Ole Nielsen, 68 sider, A5-format, **pris 70, - kr.**, vægt 160 g..(erstatte notatnumrene 15-16A)

Nr. 25: EMDRUP OG OPPE PÅ BJERGET, - Om bygningen af Grundtvigskirken, etableringen og udviklingen af Bispebjerg Hospital og Kirkegård. – 2006, af Christian Kirkeby, 197 sider, A5-format, **pris 160, - kr.**, vægt 360g erstatte notaterne nr. 6A - 17 - 20 og indeholder nr. 5A

Nr. 27: FOLMER BENDTSEN - EN MALER I NORDVEST - 2008 – af Christian Kirkeby 80 sider. **FORMAT 21x21 cm**, vægt 300 g. - **pris 130 - kr.**

Nr. 28: MIN BARNDOM I BRØNSHØJ, - 2008 – af Astrid Teisen, - Redigeret af Kaare Vissing Andersen, 106 sider, A5-format, vægt 240 g. – **pris 110, - kr.**

A4-formater – kompendier i A4-format - illustreret med kort og fotos:

NR. 1A: HVAD ER BYDELEN BISPEBJERG? - Marts 1999 - af Christian Kirkeby , 14 sider, **pris 30, - kr.** - vægt 60 g.

NR. 2A: SOKKELUND HERRED m. m. - januar 1999 - af Christian Kirkeby 14 sider, **pris 30, - kr.** - vægt 60 g.

NR. 3-4: ÅER, RENDR OG SØER, VANDFORSYNING OG LOSSEPLADSER, - november 1998. Christian Kirkeby, 20 sider, **pris 40, - kr.** - 75 g

NR. 5A: BISPEBJERG HOSPITAL - HOSPITALSVÆSNET OPRINDELSE OG UDVIKLING. Februar 1999 af Annemette Risager og Christian Kirkeby, - 24 sider, **pris 50, - kr.**, vægt 85g

NR. 11-11A: BYGNINGER I DET OPRINDELIGE NORDVESTKVARTER – september 2000. af Christian Kirkeby, 28+26 sider, **pris 60, -kr./50, - kr.** – 195 g.

NR. 14: ERINDRINGSSAMTALER FRA NORDVEST-BISPEBJERG, - ved Svend Olsen, Annemette Deneke Risager, Svend Ole Nielsen, Christian Kirkeby, - 36 sider, **pris 70, - kr.**, vægt 110 g.

NR. 18: MALEREN PER KIRKEBY: MIN BARNDOM PÅ BISPEBJERG OG I VOLDPARKEN, -maj 2001, 28 sider, **pris 60, - kr.**, vægt 150 g.

NR. 19: GAVLMALERIER PÅ NØRREBRO, NORDVEST, BRØNSHØJ, HUSUM & VANLØSE – maj 2001, af Christian Kirkeby, 43 sider, **pris 90, - kr.**, vægt 150 g.

NR. 21: SAMFUND OG DAGLIGDAG I BRØNSHØJ SOGN I 1600-ÅRENE, - august 2001 – af Svend Ole Nielsen, 34 sider, **pris 70, - kr.**, vægt 110 g.

NR. 26: HISTORISKE PERSONER I BISPEBJERG-NORDVEST, - 2006, af Niels Nielsen, Annemette Risager og Leif Rosenstock, **pris 70, - kr.** vægt 110, sider 34 sider.

NR. 29: FÆSTERE UNDER KRONEN- I 1600-TALLET I BRØNSHØJ SOGN. - 2010, - af Svend Ole Nielsen, 36, sider, - **pris 70, - kr.**, - vægt 110 g.

Bestilling af Bøger og kompendier hos: Jørgen Rose, tlf. 3833 5014 / 2489 9194, e-mail: jorgen_rose@hotmail.com. Angiv notat. nr. ved bestilling. Gironr.: 4992458: Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev, 2700 Brønshøj

Priser er eksklusive portoudgifter.

Selskabets hjemmeside: www.lokalhistorie-bhu.dk

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev har udgivet en ny bog:
Christian Kirkeby:

Åer, render og søer, vandforsyning og lossepladser

Fra vision til konkrete projekter,

der skal realiseres efter styrtregnen den 2. juli 2011

Bestilling af bogen

Christian Kirkeby Ernst Meyers Gade 20, Humleby, 1772 København V,
tlf. 2546 8917, dog helst pr mail: chr.kirkeby@live.dk

Pris: 100 kr. eksklusive portoudgifter,

bankkonto: reg. nr. 9570 konto nr. 4 99 24 58

Se i øvrigt Selskabets hjemmeside: www.lokalhistorie-bhu.dk, der rummer en oversigt over selskabets udgivelser samt en omtale af de enkelte udgivelser.

MØDER OG ARRANGEMENTER

Mandag den 8. februar 2014, kl. 19.00 i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8: Foredrag af Svend Ole Nielsen: Bønderne, naturen og det kultiverede landskab i vort lokalområde fra middelalderen til cirka 1900

Mandag den 17. februar 2014 kl. 19.00 i Karens Hus, Bispebjerg Bakke 8: Foredrag af Troells Melgaard, frivillig naturplejer i Utterslev Mose. Han beskriver mosens udvikling fra et langbrugspåvirket moseområde til park. Endelig står vi ved en ny periode, hvor vi bevidst skal vælge mellem park, tilgroning eller delvis restaurering af elementer i det gamle kulturlandskab. Her kommer så historien om glæder og udfordringer ved frivillig naturpleje på Langholmen samt muligheden for at restaurere det sidste overdrev i miles omkreds.

Tilmelding til de to ovennævnte foredrag:
2.tom.joergensen @gmail.com eller på 2653 8091.

Onsdag den 26. februar 2014 kl. 19.00 i Husum Kirke, Korsager Allé 14: Generalforsamling i Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj-Husum-Utterslev

Tirsdag den 18. marts 2014 kl 15.00: Rundvisning i Dansekapellet, Bispebjerg Torv. Det store krematorium ved Bispebjerg Kirkegård har med sin høje skorsten og den moskéagtige, rundkuplede bygning tronet på bakken i mere end hundrede år. I 2003 ophørte det som krematorium, hvor et nyt blev indviet beliggende inde på kirkegården. Den eksotiske gamle bygning blev indtaget af særdeles levende og dansende mennesker under navnet Dansekapellet. Kom og oplev stedet og lokalerne, informationsmedarbejder Mikkel Søndergård Kryger byder indenfor og viser rundt.

Efter rundvisningen går, vi der har lyst, over gaden og drikker en kop kaffe på Restaurant *måltid* for egen regning. Tilmelding pr mail til Helge Baun Sørensen: hbs@nr83.com. Adresse: Dansekapellet, Bispebjerg Torv 1, NV

Torsdag den 27. marts 2014, kl. 19.00 i Kulturstationen på Frode Jacobsens Plads 2-4, 2720 Vanløse, kl. 19.00: Christian Kirkeby holder foredrag om sognerådsforstander A.F. Beyer og om dannelsen af sognekommunerne i Danmark 1841-42. Vanløse Lokalhistoriske Forening

Som tidligere meddelt indkaldes til
**Generalforsamling i Lokalhistorisk Selskab
for Brønshøj-Husum-Utterslev**

onsdag den 26. februar 2014 kl. 19.00 i Husum Kirke, Korsager Allé 14

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Godkendelse af det reviderede regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Valg til bestyrelsen
  - Valg til bestyrelsen for en toårig periode
  - Valg af bestyrelsessuppleanter
  - Valg af revisor
  - Valg af revisorsuppleant
6. Indkomne forslag
7. Eventuelt

Inden generalforsamlingen begynder, vil der på storskærm blive vist en serie nyere og ældre billeder fra lokalområdet. Lokalhistorisk Selskab har overtaget en samling fotos efter Brønshøj-Husum Avis' flytning til Søborg. Nogle af billederne har behov for nærmere bestemmelse, hvad vi håber de fremmødte vil være behjælpelige med. Varighed: 30 minutter

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev

Hjemmesider: www.lokalhistorie-bhu.dk og www.lokalhistorie.webbyen.dk

Formand: Bo Öhrström, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj, tlf. 4046 9984
e-mail: bo.oehrstroem@gmail.com

Næstformand: Manfred Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: mcrety@gmail.com

Christian Kirkeby, Ernst Meyers Gade 20, 1772 Kbh. V, mobil 2546 8917,
e-mail: chr.kirkeby@live.dk

Kasserer: Anne Brix Christiansen, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj,
tlf. 3150 9205, e-mail: anne.brix.christiansen@gmail.com

Anne-Lise Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: alk.cre@gmail.com

Helge Baun Sørensen, Upsalagade 4, st.tv., 2100 København Ø,
tlf. 3542 7625, e-mail: hbs@nr83.com

Redaktør af Nyt fra Lokalhistorien:

Thomas Viggo Pedersen, Tagensvej 256, st.tv., 2400 København NV,
tlf. 3581 1233 / 2812 4024, e-mail: thomas@viggopedersen.dk

Suppleant:

Svend Ole Nielsen, Birkedommervej 93, 1, 2400 København NV, tlf.
3887 1049, e-mail: svole@gmail.com

Hvis man ønsker at modtage e-mails om Selskabets arrangementer, bedes man indsende egen e-mail-adresse til bo.oehrstroem@gmail.com

Kontingent for 2012: 150 kr. for enkeltmedlemmer, 200 kr. for husstandsmedlemskab og 200 for foreninger/institutioner m.m.

Bankkonto ved kontingentindbetaling: reg.nr. 9570, konto.4 99 24 58

tryk: Tryk & Kopiservice, Toftemosevej 35, 2650 Hvidovre, tlf. 2713 2020